

9. Slovíčka

bet	ale
dar	ještě
daug (+Gen.)	hodně
į +Ak. (eiti į mokyklą)	do (jít do školy)
ieškoti, ieško, ieškojo (+Gen.)	hledat
kieno	čí
labai	velmi
laiškas (m)	dopis
mokykla (f)	škola (ne univerzita!)
savo	svůj / svoje

9.1 Posesivita

Opakování přivlastňovacích zájmen:

<i>aš</i>	<i>mano</i>	<i>mes</i>	<i>mūsų</i>
<i>tu</i>	<i>tavo</i>	<i>jūs</i>	<i>jūsų</i>
<i>jis</i>	<i>jo</i>	<i>jie</i>	<i>jų</i>
<i>ji</i>	<i>jos</i>	<i>jos</i>	<i>jų</i>

Kieno – čí

Kieno knyga? Kieno namas? Kieno šis vaikas? Kieno ta mašina?

Savo – svůj, svoje

savo nerozlišuje gramatický rod:

Aš turiu savo knygą.

Aš turiu savo namą.

savo se nesklouje:

N. (...)	(...)
G. <i>savo</i> namo	<i>savo</i> knygos
D. <i>savo</i> namui	<i>savo</i> knygai
A. <i>savo</i> namą	<i>savo</i> knygą

Používání:

SPRÁVNĚ		ŠPATNĚ
Aš myliu savo šeimą.	Miluji svou rodinu.	Aš myliu mano šeimą.
Tu turi savo knygą.	Máš svou knihu.	Tu turi tavo knygą.
Ji myli savo vaiką.	Ona miluje své dítě.	Ji myli jos vaiką.
Mes turime savo namą.	Máme svůj dům.	Mes turime mūsų namą.

Cvičení: *savo x mano, tavo, jų etc.*

Jonas myli dukrą.	X žmona gyvena Vilniuje.	(jis)
Aš turiu mašiną.	X vyras labai aukštas.	(aš)
..... namas gražus.	X	Ar jūs turite ir garažą?	(jūs)
Jos ieško brolio.	X brolis linksmas.	(jos)
..... draugai linksmi žmonės.	X	Ar tu turi knygą?	(tu)
..... profesorius senas.	X vaikų mes neturime.	(mes)
..... stalas žemas.	X stalo ji neturi.	(ji)
Jie kalba kalbomis.	X tėvai geri.	(jie)

9.2 Imperativ (rozkazovací způsob)

Litevský imperativ má vlastní tvary pouze pro tři gramatické osoby: 2. os. sg (*tu*); 1. os. pl. (*mes*); 2. os. pl. (*jūs*). Imperativ se utvoří přidáním sufixu **-k-** a koncovek k infinitivnímu kmenu:

bū- ąi- →	bū + k + (0) →	(tu) būk (buď)
bū- ąi- →	bū + k + ime →	(mes) būkime (buďme)
bū- ąi- →	bū + k + ite →	(jūs) būkite (buďte)

Cvičení:

Utvořte imperativ ke slovesům *kalbėti*; *studijuoti*; *eiti*; *atsiprašyti*; *žinoti*; *turėti*, *mylėti*.

K vyjádření imperativu vzhledem ke gramatické osobě třetí (*jis, ji, jie, jos*) slouží konstrukce *tegu(l) + 3.os. praesentu (přítomného času)*:

tegu(l) būna (ať je / ať jsou)
tegu(l) eina (ať jde / ať jdou)
tegu(l) studijuoja (ať studuje / ať studují)

Asimilace konsonantů v imperativu:

bėgti → bėg + k → bėk (bėkime, bėkite), nikoliv „bėgk, bėgkime, bėgkite“
šokti → šok + k → šok (šokime, šokite), nikoliv „šokk, šokkime, šokkite“

9.3 Konverzace: rodina

Ar Jūs turite šeimą?
Ar Jūsų šeima (yra) didelė?
Ar tu turi brolių / sesę?
Iš kur (yra) tavo tėvai?
Kas (yra) tavo tėvas / motina?
Koks (yra) tavo tėvas / brolis?
Kokia (yra) tavo motina / sesė?
Kokia (yra) tavo šeima?
Kieno yra šis vaikas?

9.4 Skloňování slova šuo (pes)

N. šuo	šunys
G. šuns	šunų
D. šuniui	šunims
A. šunį	šunis
I. šunimi / šiniu	šunimis
L. šunyje	šunyse
V. šunie	šunys

Cvičení:

1. Aš labai (bijoti) tavo šuns.
2. Vakar Mantas man (parašyti, meilė, laiškas).
3. Mes (būti, Paryžius), tai (Prancūzija) sostinė.
4. Ar jūs dabar (gyventi) Brno? Aš ten taip pat (gyventi).
5. Lina (ieškoti, savo, naujas, knyga).

6. Jurgi, ar tu vakar (būti, mokykla)?
7. Rasa (eiti į, Kaunas, universitetas).
8. Antanukas (atsinešti, aukštas, kedė).
9.(mokykla) mes (susipažinti) su (linksmas, draugai).
10. Jie (turėti) du (vaikai) ir (šuo), bet (neturėti, katė).

9.5 Domáci úkol - přeložte:

Mikalausų šeima

Kalba Vilius Mikalauskas:

„Laba diena. Aš esu Vilius Mikalauskas. Ar žinote, kokia yra mano šeima? Mano šeima yra maža: tėvas, motina, aš, mano sesė ir brolis. Dar mes turime šunį Taksį, katę Micę ir papūgą Laurą. Mūsų tėvai yra iš Klaipėdos, bet dabar mes gyvename Vilniuje. Mūsų adresas yra Smėlio 5-22.

Mano tėvas yra vardu Jonas. Jis yra docentas ir dirba Vilniaus universitete. Motinos vardas Aldona. Ji dirba bibliotekoje. Mano brolis Antanas yra mažas. Jis dar neina į mokyklą. Mūsų tėvai labai myli savo Antanuką.

Aš esu studentas. Studijuoju Vilniaus universitete, Filologijos fakultete. Mano sesė Jūratė taip pat yra studentė. Bet ji studijuoja Kaune, Ekonomikos mokykloje.

Mano senelis gyvena Tauragėje. Močiutė taip pat gyvena ten. Jie yra jau labai seni.

Dar aš turiu daug pusbrolių ir pusseserių. Mano pusbroliai ir pusseserės yra labai linksmi.

Mes esame lietuviai. Bet mano dėdė turi žmoną čekę. Ji yra iš Brno. Jie turi vaiką. Jų vaikas kalba lietuviškai ir čekiškai.